

Är kunskaper i ryska en fördel eller en nackdel på arbetsmarknaden i Finland?

Svaret är inte så uppenbart som man skulle kunna tro. Det beror på vad man har för etnicitet.

Om man är född och uppvuxen i Finland, med finländskt namn och finländsk examen, är ryskan en fördel då man söker jobb. Har man ett ryskklingande namn och en utländsk examen är ryskan ofta en nackdel då man söker samma jobb.

Det berättade **Inga Jasinskaja-Lahti**, forskare inom socialpsykologi från Helsingforsuniversitetet.

Seminarieret *Fram med språken* 27.4 invigdes av **Leif Jakobsson**/ Svenska Kulturfonden. Jakobsson påpekade att Finland alltid hade varit flerspråkigt. I dagens mångkulturella Finland är det särskilt viktigt att vidga våra horisonter, kartlägga problemen, utarbeta en strategi med tanke på framtiden, när det gäller både de gamla och de nya minoriteterna.

Det blev ett engagerande forum. Trots att jag är tillräckligt insatt i minoritetsproblemen, eftersom jag är både rysk och "finlandssvensk", fick jag höra en hel del nytt – och nyttigt.

De estniska seminariedeltagarna kom med en några intressanta observationer. **Järvi Lipasti** / Tuglas seura påpekade att Finlands ester ofta "försvinner i mängden". De syns inte lika mycket som tex de ryskspråkiga. Kanske upplevs esternas kultur inte som något "stort" och spännande av majoritetsbefolkningen? Estland är ett litet land. Själv hade jag alltid trott att folk med estniska som modersmål smälte in så lätt i Finland, att det var bara en fördel att ha estniska som modersmål, med tanke på språksläktskapet. Så enkelt är det inte.

De ryskspråkiga i Finland kommer inte bara från Ryssland utan också från Ukraina, Estland och andra länder. Dessutom finns här ingermanländare. I Ryssland hade de kallats *tjuchna*, i Finland blev de plötsligt "ryssar". Det är ett fenomen som även judiska utvandrare känner inifrån – de som flyttat från det forna Sovjetunionen till USA: efter tjugo år i landet kallas de fortfarande för Russians.

Petr Potchinctchikov/ Faro kritiserade inställningen till ryskan som resurs. Ofta påpekar medierna att det är viktigt för finländare att studera ryska. Samtidigt används de befintliga resurserna ineffektivt: de kompetenta ryskspråkiga personer som är bosatta i Finland anlitas inte tillräckligt ofta som "ryskkunniga". I stället strävar man ofta efter att anställa finländare med kunskaper i ryska.

Flera deltagare påpekade att invandrare borde representeras inte av infödda finländare av andra invandrare i olika sammanhang. Det politiska momentet får inte missuppfattas: bland de ryskspråkiga i Finland finns folk med olika åsikter som inte nödvändigtvis godkänner Rysslands politik.

Diskussionerna handlade bl a om identitetsproblem och fördomar. Det räcker inte att byta namn om man har besvärliga grannar: då hittar de på något annat att ta fasta på. Som invandrare kan man aldrig bli anonym nog. Det gäller att bemöta fördomarna och utarbeta egna strategier i vardagen. Samtidigt borde polisen, socialtjänsten och andra samhällsstrukturer anställa personer med invandrarbakgrund som känner minoriteternas situation inifrån.

Zinaida Lindén, författare, publicist, översättare